

Περί των οκτώ πειρασμών των μοναχών και των λαϊκών χριστιανών

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)

Φωτο:<http://www.outdoor-photos.com/photo/18245.html>

Ο μοναχός και ο αγωνιστής χριστιανός είναι πνευματικοί μαχητές σε κάθε στιγμή της ζωής τους από τη γέννηση μέχρι το θάνατό τους. Είναι όμως ανάγκη να γνωρίζουμε την τέχνη αυτού του άορατου πολέμου και από ποια μέρη έρχεται εναντίον μας ο νοητός εχθρός. Ο ά-γιος Μελέτιος ο Ομολογητής μάς λέει ότι ο πειρασμός έρχεται από έξι σημεία εναντίον μας, ενώ ο άγιος Νικόδημος ο Αγιορείτης γράφει από οκτώ, δηλ. από επάνω και από κάτω, από δεξιά και αριστερά, από εμπρός και πίσω και από μέσα και έξω.

Στη συνέχεια θα μιλήσουμε εκτενέστερα για τον πολυμερή αυτόν πόλεμο του διαβόλου με τη βοήθεια του Πανάγαθου Θεού.

Ο από επάνω πειρασμός: Είναι δύο ειδών: Το πρώτο συμβαίνει όταν αρχίζουμε να κάνουμε μία αδιάκριτη και απερίσκεπτη άσκηση που υπερβαίνει τις δυνάμεις μας, όπως επί παραδείγματι: υπερβολική νηστεία, συνεχή αγρυπνία, πολλές μετάνοιες, και άλλες υπερβολικές ασκήσεις. Αυτή η άσκηση έχει ως αποτέλεσμα να αδυνατίζει το σώμα μας και να αδυνατούμε να εργασθούμε τις αρετές του Χριστού. Συγχρόνως ταραάζεται ο νους μας γιατί δεν αναπαύεται σ' αυτού του είδους τις ασκήσεις. Το δεύτερο είδος πειρασμού συμβαίνει όταν ερευνούμε την Αγία Γραφή χωρίς να διαθέτουμε την ανάλογη πνευματική ηλικία και κατάσταση με αποτέλεσμα, εάν κάποιος δεν βρεθεί να μας χαλιναγωγήσει, θα φθάσουμε στην τρέλα, την αίρεση και τη βλασφημία του Θεού.

Η Αγία Γραφή είναι η απύθμενη θάλασσα της σοφίας του Θεού και απ' αυτό το νερό εμείς πρέπει να βγά-λουμε όσο είναι δυνατόν και απαραίτητο για να ανακουφιστούμε από την πνευματική μας δίψα. Απ' αυτό το νερό ο άνθρωπος βγάζει με τον κουβά και απ' αυτόν στην κανάτα και από εκεί παίρνει με ένα ποτήρι να δροσισθεί και δεν προσπαθεί με μία φορά να βγάλει το νερό της σοφίας του Θεού έξω, διότι δεν έχει τα κατάλληλα εργαλεία και υπάρχει βεβαίως ο φόβος να πνιγεί. Έτσι πνίγηκαν πολλοί ερευνητές των Γραφών λόγω της υπερηφάνειάς τους και έγιναν αρχηγοί αιρέσεων και οδήγησαν μαζί με τους εαυτούς τους χιλιάδες ψυχές στον άδη.

Ο από κάτω πειρασμός: Από κάτω έρχεται ο πειρασμός και μας πειράζει με την ακηδία και οκνηρία για την επιτέλεση των έργων της αρετής και των εντολών του Θεού. Ένα παράδειγμα: Όταν κάποιος είναι δυνατός και υγιής στο σώμα και εκ προθέσεως αποφεύγει τις δουλειές ή τα διακονήματα της Μονής, τα οποία είναι ανάλογα των δυνάμεών του. Ή ένας λαϊκός, ο οποίος δεν θέλει να κοπιάσει για τα έργα των αρετών, τη νηστεία, την αγρυπνία, την υπηρεσία και βοήθεια του πλησίον, την προ-σευχή κ.λ.π. Με την αδιαφορία ή οκνηρία μας αυτή στερούμε από τη ψυχή μας τον μισθό των πνευματικών έργων, επειδή δεν κοπιάζουμε στην εφαρμογή των θείων εντολών. Καθένας από εμάς λοιπόν, έχουμε καθήκον να ανεβαίνουμε τις πνευματικές βαθμίδες των αρετών, γνωρίζοντας ότι η μέση και διακριτική οδός είναι η βασιλική, διότι τα άκρα είναι του διαβόλου.

Ο εκ δεξιών πειρασμός: Αυτός ο πειρασμός πάλι είναι δύο ειδών: Το πρώτο είδος είναι, όταν εργασθούμε τα καλά έργα με κακό σκοπό, ενώ το δεύτερο είναι, εάν δε-χθούμε την εμφάνιση των δαιμόνων με την μορφή αγγέλων και αγίων, ή με την μορφή του Χριστού, της Θεοτόκου και άλλων ουρανίων μορφών. Ο άγιος

Ιωάννης της Κλίμακος λέει ότι «οι δαίμονες της κενοδοξίας και υπερηφανείας εμφανίζονται στους αδυνάτους στο νου ως προφήτες». Ενώ ο Απ. Παύλος μάς δείχνει στην Β' προς Κορινθίους (11,14) ότι: «ο σατανάς μετασχηματίζεται εις άγγελον φωτός».

Ο εξ αριστερών πειρασμός: Από τα αριστερά μάς πειράζει ο διάβολος όταν γνωρίζουμε την αμαρτία, αλλά με τη θέλησή μας αποφασίζουμε να την εκτελέσουμε. Ένα παράδειγμα: Κάποιος γνωρίζει ότι είναι αμαρτία να κλέβει, να πορνεύει, να μεθά, να βλασφημά τα Θεία, να εκδικείται τον πλησίον του ή να κάνει οποιοδήποτε άλλο κακό έργο. Παρ' όλα όμως αυτά αφήνει τον εαυτό του να νικηθεί από την αμαρτία με τη θέλησή του και εις γνώσιν του. Οπότε, όταν εμείς γνωρίζουμε την αμαρτία και ό-μως την επιτελούμε είτε με το νου, το λόγο, το αίσθημα ή την πράξη, τότε πειραζόμαστε εξ αριστερών.

Ο εκ των έμπροσθεν πειρασμός: Μας πειράζει από εμπρός ο διάβολος όταν μας παρουσιάζει σκέψεις και φαντασίες για έργα τα οποία δήθεν θα μας συμβούν στο μέλλον. Ένα παράδειγμα: Όταν ανησυχούμε ότι θα έλθει εναντίον μας κάποιος κίνδυνος, κάποια παγίδα ή ασθένεια, ότι θα ξεσπάσει κάποιος πόλεμος, ότι θα δυσφημιστούμε από τους άλλους, θα γίνουμε πτωχοί, μας τα-ράζει κάποιος ότι δεν θα επιτύχουμε στις εξετάσεις ή σε κάποιο άλλο έργο.

Όλα αυτά μάς τα φέρνει ο νοητός εχθρός στο νου μας με σκοπό να μας ταραξει και να μας κλονίσει με αυτά που νομίζουμε ότι θα έλθουν εναντίον μας.

Γι' αυτούς τους λογισμούς ας προσέχουμε τα λόγια του Σωτήρα που λέει: «Μην αγωνιάτε, λοιπόν, για το αύριο, γιατί η αυριανή μέρα θα έχει τις δικές της φροντίδες. Φτάνουν οι έγνοιες της κάθε μέρας»(Ματθ. 6,34). Δεν δόθηκε σ' εμάς από τον Θεό να γνωρίζουμε ούτε μία ώρα πέραν της παρούσης ώρας τι θα γίνει. Οπότε σε τέτοιου είδους πειρασμό να λέμε: «Ας γίνει το θέλημα του Κυρίου».

Ο εκ των όπισθεν πειρασμός: Πειραζόμαστε εκ των ό-πισθεν όταν οι δαίμονες μάς ενοχλούν στο νου με τα έργα που κάναμε στο παρελθόν, όταν ήμασταν παιδιά ή νέοι και με τις αμαρτίες που κάναμε.

Η μνήμη μας πολύ συχνά βοηθεί τη φαντασία μας στα κακά που κάναμε, προπαντός όταν περάσαμε τη ζωή μας χωρίς προσπάθεια για την φρούρηση και κάθαρση του νου με τη νοερά προσευχή: «Κύριε Ιησού Χριστέ, Υιέ του Θεού, ελέησόν με τον αμαρτωλό».

Οι Πατέρες λέγουν ότι τόσο ανόητη είναι η φαντασία, ώστε εάν ένας άνθρωπος αντίκρισε στην νεότητά του μία ωραία γυναίκα με εμπάθεια και έλθει ο καιρός να πεθάνει αυτή και δει τη νεκροκεφαλή της, εν τούτοις η φαντασία του του

υπενθυμίζει το ωραίο πρόσωπό της, ό-ταν ζούσε. Γι' αυτό ονόμασαν οι Πατέρες τη φαντασία «γέφυρα του διαβόλου», επειδή καμιά αμαρτία δεν περ-νά από το νου και την αίσθηση παρά μόνο από τη γέφυ-ρα της φαντασίας.

Οπότε, για να νικήσουμε στον πόλεμο αυτό, έχουμε μεγάλη ανάγκη από τη νοερά εγρήγορση και προσοχή, την μνήμη του θανάτου, των βασά-νων της κολάσεως και της ακατάπαυστης νοεράς προ-σευχής.

Ο ΕΚ ΤΩΝ ΕΣΩ ΠΕΙΡΑΣΜΟΣ: Πειραζόμαστε από μέσα μας με τον ερεθισμό των παθών, τα οποία εξέρχονται από την καρδιά μας, κατά το λόγο του Σωτήρα, που λέει: «από την καρδιά βγαίνουν πονηρές σκέψεις, φόνοι, μοιχείες, πορνείες, κλοπές, ψευδομαρτυρίες, βλαστήμιες»(Ματθ. 15,19). Η Αγία Γραφή μάς λέγει ότι «Η καρδιά του ανθρώπου είναι βαθειά και ανεξερεύνητη»(Ιερεμ. 17,9), επει-δή απ' αυτή πηγάζουν όλες οι κακίες στον άνθρωπο που δεν τη φυλάει με την προσευχή και την μετάνοια, αλλά και όλες οι αρετές σ' αυτόν που την καθαρίζει με τα δά-κρυα της μετανοίας και τη συντριβή. Οπότε απαλασσόμαστε από τα πάθη της καρδιάς μας με την ακατάπαυστη προσευχή και τα δάκρυα της μετανοίας.

Ο ΕΚ ΤΩΝ ΕΞΩ ΠΕΙΡΑΣΜΟΣ: Προέρχεται από τα πάθη, τα όποια εισέρχονται στη ψυχή μας από τις πέντε αισθή-σεις ή όπως ονομάζονται τα παράθυρα της ψυχής, για τις οποίες ο προφήτης Ιερεμίας λέει: «Διότι ο θάνατος εισήλθε μέσα εις τα σπίτια σας από τα παράθυρα»(9,21). Αυτές οι πέντε αισθήσεις είναι τα πέντε ζεύγη βοδιών με τα όποια ζούμε στην κακία και εμπάθεια και δεν θέλουμε να πάμε στο Δείπνο που μας καλεί ο Μέγας Βασιλεύς (Λουκ. 14,19)· οπότε η απόκρουση απ' αυτά τα πάθη γίνεται με την πολυχρόνια νήψη του νου, την ακατάπαυστη προσευχή, τη συντριβή της καρ-διάς και με το να ζητάμε με πόνο και μετάνοια τη βοή-θεια του Κυρίου.

(Ιερομονάχου Κλεόπα Ηλίου, Πνευματικοί Λόγοι, εκδ. Ορθόδοξος Κυψέλη, σ.49-53)